

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.07.0079.N

KBC VERZEKERINGEN, naamloze vennootschap, met zetel te 3000 Leuven,
Waaistraat 6,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van
Cassatie, kantoor houdende te 9051 Gent, Driekoningenstraat 3, alwaar keuze van
woonplaats wordt gedaan,

tegen

D.S.P.,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie,
kantoor houdende te 1000 Brussel, Quatre Brasstraat 6, alwaar keuze van
woonplaats wordt gedaan.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 9 november 2006 gewezen door het Arbeidshof te Gent.

Raadsheer Alain Smetryns heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Ria Mortier heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- de artikelen 7, in het bijzonder het eerste lid, en 9 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Aangevochten beslissing

In de bestreden beslissing verklaart het arbeidshof, recht sprekend over de vordering van de verweerder tot het verkrijgen van vergoeding op grond van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 voor de letsels die hij opliep op 18 februari 2004, het hoger beroep van de eiseres, ongegrond. Het arbeidshof bevestigt het vonnis van de arbeidsrechtbank van 16 januari 2006 op grond van de volgende motieven:

“3.4. (...) Toepassing makend van deze rechtspraak op de feiten van 18 februari 2004, dient vastgesteld dat niet wordt betwist dat (de verweerder) gedurende een 5-tal uren in een vrij oncomfortabele houding aan het werk was als ijzerbinder (cfr. verklaring van de werkgever - stuk 11/6 dossier (van de eiseres)), dit is in een krappe ruimte met veiligheidsschoenen in gehurkte positie en in teenstand, hetgeen letsels heeft veroorzaakt zoals beschreven door de behandelend geneesheer van (de verweerder) Dr. B.: geïnfecteerde voet en scheenblaren, met als gevolg ‘flegmone en oedeem en functio laesa Re onderbeen - flebitis en tendinitis’ (stuk 11/2 dossier (van de eiseres)).

Niet alleen maken deze moeilijke omstandigheden waarin het werk diende te worden verricht de plotse gebeurtenis uit volgens de reeds geciteerde ‘oudere’ rechtspraak (Cass. 11 januari 1982, Arr. Cass. 1981-82, 601), maar ook volgens de ‘recentere’ rechtspraak (Cass. 16 juni 1997, S.R.K. 1998, 420; Cass. 20 januari 1997, Arr. Cass. 1997, 94), vermits (de verweerder) een plotse gebeurtenis aantoont, nu hij een in tijd en ruimte situeerbaar gegeven in de uitvoering van de arbeid aanwijst als oorzaak van zijn letsels, namelijk het gedurende 5 uur monteren van tyzers in een oncomfortabele houding, dit is in hurkzit en teenstand in een krappe ruimte met onaangepaste veiligheidsschoenen (zie ook Arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt 20 maart 1991, Limb. Rechtsl. 1992, 182; Arbeidshof Bergen 1 december 1989, J.T.T. 1991, 58).

Net als de eerste rechter aanvaardt het arbeidshof dit element in de uitvoering van de dagtaak als plotse gebeurtenis.

3.5. Waar (de eiseres) de progressief evoluerende aard van de letsels van (de verweerder) inroept, doelt zij wellicht enerzijds op de aandoeningen als gevolg van chronische irritatie (zie dossier II/3 dossier (van de eiseres) en anderzijds op de ontstekings symptomen zoals flebitis en tendinitis.

Indien deze letsels evenwel het gevolg zijn van de sub 3.4. aanvaarde plotse gebeurtenis, verhindert de aard van deze letsels niet dat er sprake is van een arbeidsongeval. Wel kan de aanstelling van een geneesheer-deskundige het tegenbewijs leveren van het oorzakelijk verband tussen de door (de verweerder) uitgeoefende activiteit en de te onderzoeken letsels.

In zover de oorzaak van de letsels die (de verweerder) op 19 februari 2004 vertoonde (...) volledig vreemd zijn aan de beweerde plotse gebeurtenis van 18 februari 2004, en dus dat deze letsels in geen enkele mate (mede) veroorzaakt zijn door de aangewezen plotse gebeurtenis (...), is geen afdoend tegenbewijs geleverd van de in artikel 7 en 8 van de Arbeidsongevallenwet weerhouden vermoedens”.

Grievens

Artikel 7, eerste lid, van de Arbeidsongevallenwet bepaalt dat voor de toepassing van die wet als arbeidsongeval aangezien wordt, elk ongeval dat een werknemer tijdens en door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst overkomt en dat een letsel veroorzaakt.

Artikel 9 van de Arbeidsongevallenwet bepaalt dat, wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden benevens het bestaan van het letsel, een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed wordt door een ongeval te zijn veroorzaakt.

Uit artikel 7, eerste lid, en artikel 9 van de Arbeidsongevallenwet volgt derhalve dat, wie beweert het slachtoffer van een arbeidsongeval te zijn, (onder meer) het voorhanden zijn van een plotselinge gebeurtenis dient te bewijzen.

1. 1. Eerste onderdeel

In regelmatig ter griffie van het arbeidshof neergelegde conclusies voerde de eiseres aan: “Alleen al de lange tijdsduur van circa 5 uur sluit uit dat in deze zaak tot het bestaan van een plotse gebeurtenis kan besloten worden”.

(blz. 7, tweede alinea van de “syntheseconclusie in hoger beroep”, neergelegd ter griffie op 12 juli 2006)

Inderdaad is één van de constitutieve bestanddelen van een plotselinge gebeurtenis de kortstondigheid ervan. Een gebeurtenis die vijf uren in beslag neemt, kan onmogelijk nog plotseling genoemd worden. Een gebeurtenis die vijf uren in beslag neemt, aanvaarden

als constitutief voor het voorhanden zijn van een arbeidsongeval, zou de notie “plotseling” van alle inhoud ontdoen.

Het arbeidshof stelt vast dat de plotselinge gebeurtenis die de verweerder aanvoert, een vijftal uren in beslag nam (blz. 3, onder 3.2., tweede alinea, en 3.3., eerste alinea, en blz. 6, bovenaan, van het arrest).

Conclusie

Het arbeidshof beslist niet wettig dat aan de verweerder een plotselinge gebeurtenis overkomen is om reden dat hij gedurende vijf uren in een oncomfortabele houding, dit is in hurkzit en teenstand in een krappe ruimte met onaangepaste veiligheidsschoenen, tyzers monteerde (schending van de artikelen 7 en 9 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971).

1.2. Tweede onderdeel

In regelmatig ter griffie van het arbeidshof neergelegde conclusies voerde de eiseres aan: “Een gebeurtenis kan niet plots genoemd worden indien de duur ervan zich niet tot een korte tijdspanne beperkt (...) en/of de letsels evolutief ontstaan (...). Indien het tegelijk zo is dat de duur van de gebeurtenis zich niet tot een korte tijdspanne beperkt én de letsels evolutief ontstaan, is er a fortiori geen sprake van een plotse gebeurtenis”.

(blz. 6, laatste alinea van de “syntheseconclusie in hoger beroep”, neergelegd ter griffie op 12 juli 2006)

Bij de beoordeling of er sprake is van een plotselinge gebeurtenis mag, naast met de duur van die gebeurtenis, ook rekening gehouden worden met de aard van de letsels. Indien, zoals in deze zaak, niet alleen de gebeurtenis vijf uren in beslag genomen heeft, maar de letsels ook op evolutieve wijze gedurende die vijf uren ontstaan zijn, is het voorhanden zijn van een plotselinge gebeurtenis a fortiori uitgesloten.

Het arbeidshof stelt vast dat de verweerder, blijkens een attest van dr. B. van 19 februari 2004 “flegmone en oedeem en functio laesa en Re onderbeen” opliep en “Dit als gevolg van geïnfecteerde voet en scheenbeenblaren, wegens te lange abnormale wrijving in veiligheidsschoenen tijdens volgehouden teenstand in hurkhouding. Flebitis en tendinitis” (blz. 3, onder 3.2, tweede alinea, en blz. 5, onderaan, van het arrest). Volgens de vaststellingen van het arbeidshof zijn die aandoeningen enerzijds het gevolg van chronische irritatie en anderzijds, ontstekings symptomen, zoals flebitis en tendinitis (blz. 6, onderaan 3.5, eerste alinea, van het arrest).

Conclusie

Het arbeidshof beslist niet wettig dat aan de verweerder een plotselinge gebeurtenis overkomen is om reden dat hij door gedurende vijf uren in een oncomfortabele houding arbeid te verrichten aandoeningen als gevolg van chronische irritatie en ontstekings symptomen vertoonde (schending van de artikelen 7 en 9 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971).

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Eerste onderdeel

1. Krachtens artikel 7, eerste lid, van de Arbeidsongevallenwet, wordt voor de toepassing van deze wet als arbeidsongeval aangezien elk ongeval dat een werknemer tijdens en door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst overkomt en dat een letsel veroorzaakt.

Krachtens artikel 9 van zelfde wet, wordt wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden benevens het bestaan van het letsel een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed door een ongeval te zijn veroorzaakt.

2. De plotselinge gebeurtenis moet een in de tijd definieerbaar feit van relatief korte duur zijn. Het behoort aan de rechter te oordelen of de duurtijd van een gebeurtenis de grens overschrijdt van wat als een plotselinge gebeurtenis kan worden aangezien.

Een langdurige oncomfortabele houding die door overbelasting letsels veroorzaakt, kan, naar gelang het geval, als een plotselinge gebeurtenis worden aangezien.

3. De appelrechters vermochten te oordelen dat de verweerder “een plotse gebeurtenis aantoont, nu hij een in tijd en ruimte situeerbaar gegeven in de uitvoering van de arbeid aanwijst als oorzaak van zijn letsels, nl. het gedurende 5 uur monteren van tyzers in een oncomfortabele houding, dit is in hurkzit en teenstand in een krappe ruimte met onaangepaste veiligheidsschoenen.”

4. Het onderdeel waarbij wordt aangevoerd dat de appelrechters niet wettig beslissen dat aan de verweerder een plotselinge gebeurtenis is overkomen, nu de aangewezen gebeurtenis een duurtijd had van ongeveer vijf uren en die gebeurtenis derhalve niet kortstondig was, kan niet worden aangenomen.

Tweede onderdeel

5. Met letsel in de zin van de artikelen 7 en 9 van de Arbeidsongevallenwet, dient in beginsel elke gezondheidsschade te worden verstaan.

De rechter mag de aard van de gezondheidsschade betrekken in zijn beoordeling van de vraag of deze kon worden veroorzaakt door een plotselinge gebeurtenis. De enkele omstandigheid dat de gezondheidsschade evolutief is ontstaan tijdens de duur van een niet-kortstondige gebeurtenis, belet de rechter evenwel niet die gebeurtenis te aanzien als een plotselinge gebeurtenis in de zin van het artikel 9 van de Arbeidsongevallenwet.

6. Het onderdeel waarbij wordt aangevoerd dat de appelrechters, die vaststellen dat de verweerder doordat hij gedurende vijf uren in een oncomfortabele houding arbeid verrichtte, letsels vertoonde die op evolutieve wijze gedurende die vijf uren zijn ontstaan, niet wettig kunnen beslissen dat aan de verweerder een plotselinge gebeurtenis is overkomen, kan niet worden aangenomen.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres in de kosten.

De kosten zijn begroot op de som van 81,63 euro jegens de eisende partij en op de som van 348,25 euro jegens de verwerende partij.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit afdelingsvoorzitter Robert Boes, als voorzitter, en de raadsheren Eric Stassijns, Beatrijs Deconinck, Alain Smetryns en Koen Mestdagh, en in openbare terechtzitting van 28 april 2008 uitgesproken door afdelingsvoorzitter Robert Boes, als voorzitter, in aanwezigheid van advocaat-generaal Ria Mortier, met bijstand van griffier Philippe Van Geem.

Ph. Van Geem

K. Mestdagh

A. Smetryns

B. Deconinck

E. Stassijns

R. Boes